



ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Poziția instituției Avocatul Poporului referitoare la proiectele de acte normative privind admiterea la liceu și eliminarea burselor sociale pe perioada vacanțelor școlare

Instituția Avocatul Poporului a luat cunoștință de două proiecte de acte normative aflate în consultare publică cu impact direct asupra dreptului la educație și asupra protecției copiilor din medii vulnerabile:

1. Proiectul Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a repartizării și admiterii în învățământul liceal 2027-2028 (Ministerul Educației și Cercetării, 14 august 2026), care permite liceelor organizarea unui concurs propriu de admitere pentru maximum 50% din locuri, cu ponderea între rezultatul Evaluării Naționale și rezultatul concursului propriu stabilită liber de fiecare unitate de învățământ (art. 43 alin. (4) din proiect).
2. Proiectul de Hotărâre de Guvern de modificare a HG nr. 732/2025 (Ministerul Educației și Cercetării, 17 august 2026), care elimină prevederea actuală (art. 15 alin. (1)) potrivit căreia bursele sociale se acordă și pe perioada vacanțelor școlare, limitând plata acestora la perioada cursurilor.

Avocatul Poporului își exprimă preocuparea față de ambele inițiative, care, în forma actuală, prezintă vulnerabilități juridice și afectează grav grupuri de elevi aflați deja într-o poziție dezavantajoasă.

I. Metodologia de admitere

Argumente pentru care proiectul nu poate fi adoptat în forma actuală:

- Absența unui plafon al ponderii concursului propriu zis în media finală contravine principiului previzibilității și proporționalității actului administrativ (art. 1 alin. 5 din Constituție), permițând teoretic ca Evaluarea Națională, singura probă corectată integral în afara unității de învățământ, să devină nesemnificativă în calculul admiterii.
- Lipsa unor garanții minime de obiectivitate (supraveghere video, corectare externă, anonimizarea lucrărilor, componența comisiilor fără cadre didactice ale aceleiași unități sau rude ale candidaților) este de natură să afecteze dreptul la un tratament egal și nediscriminatoriu al candidaților, garantat de art. 16 și art. 32 din Constituție, precum și de art. 2 din Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

- Riscul de discriminare pe criterii socio-economice, în contextul în care se preconizează un concurs propriu organizat de unitățile de învățământ, care favorizează elevii cu acces la pregătire suplimentară plătită, contrar principiului egalității de șanse consacrat de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.
- Aplicarea unei asemenea metodologii fără o reglementare expresă prin lege nu se circumscrie cadrului instituit prin Legea nr. 198/2023, care reglementează organizarea concursului propriu zis, dar nu conferă unităților de învățământ o marjă nelimitată de reglementare a criteriilor de admitere.
- Avocatul Poporului atrage atenția că măsura afectează așteptările legitime ale generației deja înscrise în clasa a V-a în anul școlar 2023-2024, elevi care și-au construit parcursul educațional în absența acestor reglementări. Introducerea, la un interval scurt înaintea aplicării (proiect publicat la 14 august 2026, pentru admiterea din vara anului 2027), a unui mecanism care poate schimba fundamental ponderea evaluării obiective în admitere ridică probleme din perspectiva principiului securității raporturilor juridice.

II. Eliminarea burselor sociale pe perioada vacanțelor

Argumente pentru care proiectul nu poate fi adoptat în forma actuală:

- Guvernul își desfășoară activitatea, de la 5 mai 2026, în regimul art. 110 alin. (4) din Constituție și art. 37 alin. (3) din Codul administrativ, care limitează actele Executivului la cele *„necesare administrării treburilor publice, fără a promova politici noi”*. Eliminarea plății burselor sociale în vacanțe reprezintă o schimbare a unei politici publice existente, iar nu o simplă administrare curentă, încadrare confirmată de Curtea Constituțională la 17 august 2026, în cauza privind Strategia națională pentru biodiversitate, unde s-a reținut expres că un instrument de politică publică nu poate fi adoptat prin hotărâre de Guvern de un Guvern demis. Curtea de Apel București a suspendat deja, pe același temei, 11 hotărâri de Guvern.
- Nota de fundamentare a proiectului își declară ca scop menținerea *„tuturor politicilor privind descurajarea abandonului școlar”*, în timp ce actul normativ restrânge exact sprijinul destinat elevilor din medii defavorizate, contrar art. 49 din Constituție și Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (principiul interesului superior al copilului).
- Modificarea nu este menționată explicit în capitolul *„Schimbări preconizate”* al notei de fundamentare, cu încălcarea exigențelor de transparență decizională și de motivare a actelor normative prevăzute de Legea nr. 24/2000 și Legea nr. 52/2003.

Avocatul Poporului atrage atenția că restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți poate fi făcută exclusiv prin Parlament, singura autoritate cu competență deplină în prezent pentru adoptarea de politici publice.

Ca atare, Avocatul Poporului recomandă retragerea ambelor proiecte aflate în consultare publică.

București, 20 august 2026